

การปรับปรุงบำรุงดิน

เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชอย่างยั่งยืน (1)

ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่สุดชนิดหนึ่ง เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตอาหารสำหรับมนุษย์และสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยบนโลกนี้ ดินในประเทศไทยมีคุณสมบัติแตกต่างกันออกไปตามวัตถุดิบกำเนิดดิน สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศในแต่ละพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดการดิน ตลอดจนการดูแลรักษาดิน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เทคโนโลยีการจัดการทรัพยากรดินและน้ำ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรในพื้นที่ ให้สามารถนำไปปฏิบัติเองและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นต่อไปได้ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินและน้ำเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ มีทั้งการป้องกันและแก้ไขการสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ของดิน มีการปรับปรุงบำรุงดินที่เหมาะสมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าและยั่งยืนตลอดไป

การนำที่ดินไปใช้ประโยชน์เพื่อทำการเกษตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน โดยขาดการจัดการที่ถูกต้องวิธี และขาดการดูแลรักษา

ที่เหมาะสม จะทำให้ดินเกิดความเสื่อมโทรมขาดอินทรีย์วัตถุ เนื้อดินแน่นทึบ ดินมีสภาพเป็นกรดจัด และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ทำให้พืชที่ปลูกให้ผลผลิตลดลง

ดังนั้นจำเป็นต้องทำการปรับปรุงบำรุงดินให้มีสภาพที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น โดยปรับปรุงดินทั้งด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพ ตลอดจนเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้สูงขึ้น ซึ่งแนวทางหรือวิธีการปรับปรุงบำรุงดินประกอบด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

1.ปรับสภาพความเป็นกรดของดินให้เหมาะสมกับพืชที่ปลูก โดยใช้วัสดุปูนชนิดต่างๆ เช่น นาข้าวใช้ปูนมาร์ล หรือหินปูนฝุ่น(หินปูนบด) ไม้ผลใช้ปูนโดโลไมท์ หรือ ปูนขาว เป็นต้น สำหรับอัตราที่ใช้ ขึ้นกับความรุนแรงของกรดในดิน โดยทั่วไปแนะนำให้ใช้ ในนาข้าว 0.5-1.5 ตัน/ไร่ แปลงปลูกผัก 1-2 ตัน/ไร่ ไม้ผล อัตรา 3-5 กก./หลุมปลูก

2.ปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น การไถกลบฟางข้าว และรดด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำ อัตรา 5 ลิตร/ไร่ หมักทิ้งไว้ช่วยให้ฟางย่อยสลายเร็วขึ้นเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน ใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก อัตรา 2-4 ตัน/ไร่ คลุกเคล้ากับดินแปลงปลูกผัก ไม้ดอกหรือบริเวณหลุมปลูกไม้ผล ใช้อัตราเฉลี่ย 25-50 กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น โสนอัฟริกัน ปอเทือง ถั่วพุ่ม ถั่วพริ้ว และไถกลบลงดิน ในช่วงเริ่มออกดอก (50-60 วัน หลังปลูก) ก่อนปลูกพืชหลักทุกชนิด เพิ่มอินทรีย์วัตถุ ทำให้ดินร่วนซุย การถ่ายเทอากาศดี การระบายน้ำดี ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น